

К. 6176

31
15k

ПОЛЕЗНЫЕ КНИГИ

СПУТНИК ОХОТНИКА Рахманин и Керцелли
Оружие, собаки, способы охоты, дичь, пушнина, советы и рецепты, законы охоты, календарь. 313 стр., ц. 1 р. 50 коп. в переплете 1 рубль 85 коп.

КАК ПИСАТЬ стихи, статьи и рассказы
сост. проф. Шенгели ц. 90 к.

Полный справочник ПО ФИЗКУЛЬТУРЕ
гребля, плавание, футбол, бокс, борьба, джиу-джитсу и др. виды спорта 236 стр. ц. 2 р. 50 к.

ПОЛОВОЙ ВОПРОС Авг. Форель
2 т. 4 р.

Жобсон Онанизм у мужчины и женщины и его лечение 27 ч. 2 р. 50 к.

Его же вопросы пола ц. 1 р. 50 к. **Его же** половые расстройства у мужчины ц. 1 р. 25 к.

Роледер физиология и патология полового акта ц. 1 р. 70 к.

Губарев и Селицкий Противозачаточные средства (предохр. от беремен.) ц. 1 70 к.

Слетов Половая неврастения и ее лечение 28 г. 170 стр. с рис. ц. 2 р. 60 к.

Пашенко Канарейка. Уход и содерж. 50 к.

Данченко певчие птицы ц. 50 к.
Полный самоучитель
СЛУХОВОЙ СТЕНОГРАФИИ
системы Терне-Гильдебранд (текст и атл.)
27 г. ц. 2 р. 85 к.

КАК ВОСПИТАТЬ здорового и крепкого ребенка и как улучшить здоровье матери — «Книга матери» проф. Сперинского. С рисунками. 1927 г. Ц. 2 р. 50 к.

ПЕВЧИЕ ПТИЦЫ.
Сост. Святский. Ц. 1 руб.

САМОУЧИТЕЛЬ ПЧЕЛОВОДСТВА. 120 рисун. 388 стр. 26 г. Сост. Буткевич. Ц. 4 р.

МЕТОДЫ ПЧЕЛОВОЖДЕНИЯ. 390 стр. С рисунк. 3-е издание. 1926 г. Сост. Шимановский. Ц. 4 руб.

ОПЫТНЫЙ РЫБОЛОВ. Горчаков. Цена 1 руб.

СПРАВОЧНИК по лекарственным растениям : Сбор, сушка, разведение и пользован. ими. 136 стр. с атласом в 73 табл. в красках Сост. Комаров. — Цена 2 руб. 50 коп.

МОЕ ВОДОЛЕЧЕНИЕ
Сост. Себ. Кнейпп. Испытан. в течение 40 лет. 1928 г. Цена 1 р. 25 к.

ГИПНОЗ И ЕГО ТЕХНИКА
Учение о гипнозе и внушении. 194 стр. 1928 г. Сост. Левенфельд. Цена 2 руб.

КРАСИВО!!! ПРАВИЛЬНО!!! СКОРО!!!
ПИСАТЬ научитесь, приобретя самоучитель каллиграфии.
Сост. Волчонком. Цена 1 руб. 25 коп.

ПИСАТЬ И ГОВОРИТЬ правильно по-русски
будете, если приобретете «Новый орфографический словарь», содержащий 100.000 слов сомнительн. в правописании
Цена 2 руб. 80 коп.

ЛЕЧЕБНИК домашних животных — с рецептами лекарств — 176 стр. Сост. ГРЮНБЕРГ. Цена 1 руб.

А ТАКЖЕ ЛЮБУЮ КНИГУ
высылает наложенным платежом **КНИЖНЫЙ МАГАЗИН «НАУКА И ЖИЗНЬ»** 19, Воздвиженка, 4/у, Фирма существует с 1905 г.

СПЕЦИАЛИСТ ОРТОПЕДИЧЕСКОЙ ОБУВИ

Я. Л. КОНРАТЬЕВ

Харьков, ул. Свердлова № 17.

Прием заказов обуви на больные ноги, здесь же принимаются заказы на изящную обувь

НОВАЯ КНИГА

САМОУЧИТЕЛЬ

кройки **МУЖСКОГО** платья с рисунками и чертежами

Цена 1 руб. 80 коп., с пересылкой 2 рубля.

Москва, ул. Герцена, 22-42.

Книжный склад «КНИГОВЕД»

НОВЫЙ ПОЛНЫЙ
САМОУЧИТЕЛЬ

КРОЙКИ И ШИТЬЯ
ЖЕНСКОГО И ДЕТСКОГО
ПЛАТЬЯ И БЕЛЬЯ

всех фасонов в обработке и под редакцией И. Д. Дейкиной. В книге 294 рисунка и чертежа. Цена с пересылкой 3 р. 35 коп. Книжный склад «КНИГОВЕД». Москва, ул. Герцена, д. 22-42.

ЛЮБУЮ КНИГ

как старую, так и новую
высыл. налож. платеж.
3-хдневн. срок. Заказы
деньги адресовать: Моск.
Центр. Политехническ. ун-т.
зей. п. 116/в,

«КУЛЬТУРА И ЗНАНИЕ»

1-й УКРАИНСКИЙ
САНИТАРНО-БАКТЕРИОЛОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ

НАРКОМЗДРАВА У. С. С. Р.

(Директор — профессор С. И. ЗЛАТОГОРОВ)

ВЫРАБАТЫВАЕТ

Сыворотки: противодифтеритную, противострептококковую, противоскарлатинозную, противодизентерийную, противобазедовую, противотетаническую, противоменингок., стафилок., нормальную лошадиную.

Вакцины: противогонококковую, скарлатинозную, тифозную, холерную, дизентерийную, гриппозную, коклюшную, стрептококковую, стафилококковую, стерильн. молоко

Культуры и питательные среды

Фильтраты: стрептокок., стафилокок. (по Безредка)

Туберкулин

Антитиреондин жидкий

Фитин: в капсулах, таблетках и в порошке

Фито-мука: питател. детская мука, содержащая фитин

Сыворотки Трунечка

Фито-Феррин

Прейс-курранты, литература и образцы высылаются бесплатно по первому требованию

ГЛАВНЫЙ СКЛАД: Харьков, Пушкинская ул. 14.
Телефон № 5-90.

ВСЕСВІТ

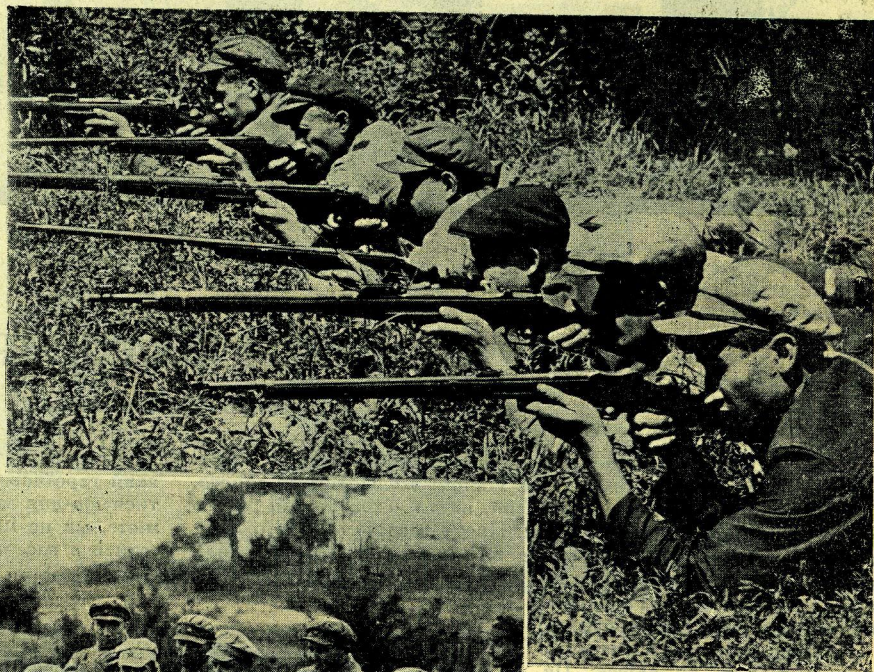
Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

ХАРКІВ,
вулиця Каїла
Лібікє ста № 11

Фото Ратай

ЩОДЕНЬ ОБОРОНИ

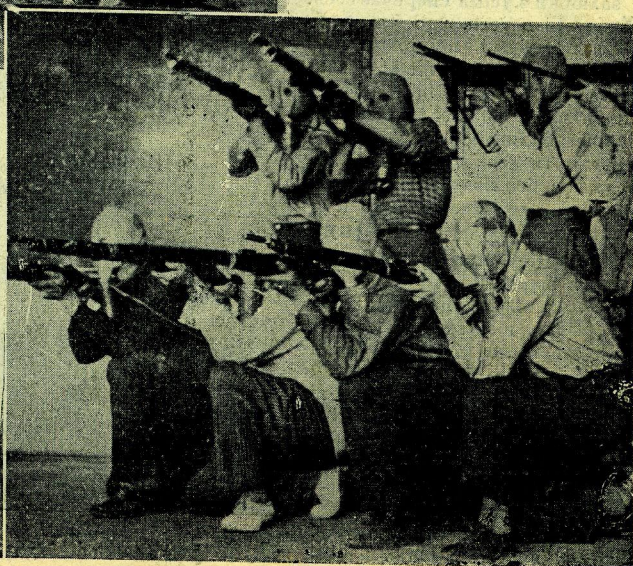
Червоноармійці дарницького
табору слухають лекцію про
хмічну війну

Робітники, члени ТДО-Авіо-
хему, на стрілецьких вправах

Стрілецькі вправи в проти-
газних масках (гурток ТДО
київського телеграфу)

Останній день тижня оборони в Харкові. Передача прапора Авіахему й живі шахи на аеродромі

БІДАКИ СПРАВЖНІ І БІДАКИ АРХІМІЛІОНЩИКИ

З нотаток Панаїта Істрати

Я ЖИВ у Єгипті між бідаків усяких націй і знаю їх добре. Доля в них спільна, але не подібні вони один до одного. Француз надто насмішкуватий, надто скептичний, часто злий, а під чаркою зчиняє галас. Проте товариство його благодійне, якщо надто на нього не звирятися. Він радше йде красти, ніж жеврувати і отак аби-як перебуваєтсья. Голодним буди, він стає нестерпучим.

Німець завжди в безнадії, а коли п'яний, то співає. Це товариш вірний, добренний, але злидні його гнітючі. Живе з продажу приношеного одягу, особливо-ж сорочок, що дають йому міські багатії, діставши від нього одного з тих незлічених одноманітних, але гарних листів гегельянських, що він їх пише по шинках вечрами. Голод аніяк не змінює йому настрою.

Італійський бідак за кордоном мало цікавий: він увесь час шукає собі праці. В себе він, мов той кіт, пеститься на сонці, раз-у-раз щось лускає і залюбки з усіма сперечається. Живе він з того, що чатує на туристів, яким пропонує себе за провідника, або, навколо вокзалів та пристанів — за носильника, коли при нагоді пробує загубити дорогою пасажирів і щезнати десь з його чемоданом. П'є без почуття. Товариш поганий, але цікавий. По п'яному гнівливий, як і француз.

Англієць, навіть і вбогий, завжди шукає собі колонію. Самотній, мовчазний, відлюдний, як привид, він за всяку ціну силкується до кінця зберегти так свій комір із „композиції“, як і свєю пуху. Коли ж позбавиться врешті комірця, все ж не кидає пухи. П'є він із гідністю. Надто зазнавши голоду, лишається непримиренним і, коли нема доброго біфтексу, з почуття достоїнства живиться надіями на територіальні здобутки. Найпаче, бідний на слова.

Еспанець теж має свою пристрасть: це — вічний донжот, який героїчно терпить голод і жертвує все, аби лише спритися щодня мити собі лице й руки (про решту, сами розумієте, ми не можемо сказати нічого). Перше слово його — татися в вас, чи не здибали ви дорогою якоїсь гарної жінки. І навіть п'яним буди, він забуває, кажучи про якусь узяв кохану, увіткнути собі в розгвоздичку.

Фото „Рамат“

Пілот радянського льоцома „Красна“, тов. Чухновський, що здобув світової слави, згайшовши залишки групи Мальмгрена

Всі п'ють, кожен по своєму і всі думають про працю, як ото казав на неї покійся друг мій Стефан Георгіу: „ли б у праці було щось повабне, її давно б уже загара собі буржуазія!“

Але румун та грек дорож мені за всіх бідаків, бо в них найбільше сентиментальності. А надто відзначається, що цього мій друг Жорж Йонеско — швець паризький, що виходив з Ролланом спонукав мене писати. Невиснажно зворушливий, невтомний у найвищій розмові, почутливий питемний, увесь начинений оптимізмом, і молодий, не зважаючи на вік свій, з яким він вважється наче жінка. Оді риси бідацькі найбільше мені до вподоби, якщо, звісно, бідацький не стане звичайним швецьким прикутом до своєї майстерні, що буде сердитися на мене, коли я кликатиму його до іншого життя.

Бо бідака й відокремити від решти світу те якраз, що воля — це професія його, як він ніколи не зраджує. В Росії більшовики прозивають такою німецьким словом „люмпен-пролетаріат“. Вони не люблять їх, а ж вважаю їх ніби окремих світ, що відпочиваючи вертяться собі навколо сонця. Це „лихе сім'я“, як ото сказав пані Йонеско, але вони знайде собі місце в усіх наших майбутніх суспільствах. Треба бажати, щоб не стало це

на дереві життя вони важать не більш од гусени і на-
спить нам, що вони—запорошені метелики полів нашої
щастливості і, хоч як сумно це,—легка здобич людських птахів.

У Греччині їх багато. Але не треба змішувати їх з безро-
гими пролетарями або з тими „комболой“, що б'ють байдики,
з ногою на одному стільці і капелюхом—на другому,
на терасі ка-
„Орльож“,
пирей-
на площі
Ате-

Бідак грецький
соромливий
благодяч, який
бадь, щоб його
стали. Сам же
не уважно,
надто чулий
надто сповняє
ширість. Він
ідеалістич-
тим то їжа для
— щось ціл-
другорядне.
нагаючи відго-
ві, він радше
повідатиме вам
обіду про
провину, аніж
себі по-
порцію. Ко-
ни перетинає
мову, він про-
ить її далі в
ках. Коли ж на-
єте щось про
новище його,
нає трагічно
увати. До ньо-
не можна при-
вимої в
ччині приказки:
—це стосується до того „комболой“. Бідак ніколи не спо-
ється ні на такий, ні на інший якийсь порятунок, з тієї
чини, що він вищий од якого-будь порятунку: він нема-
львий. Він ніколи не буває голодним, у нього спрага,
а до споглядання, що часто дав мені на розум, що в

людей цих замість шлуку—другий мізок. Не гадайте, що „ви-
сівши в Греччині і узявши „бедекера“ та перекладача, ви отак
і потрапите на таких бідаків. Легше вам пролізти в голкове
вухко, ніж здобути в них ширости.

Без „бедекера“, але як справжній бідак і як тлумач долі,
я спромігся, тому-ось двадцять років, пізнати душу Гараламба,

героїчного бідака,
якого я списав уже
в „Безсмертності“,
автобіографічній
новелі, що її на-
друковано вже ру-
мунською мовою
влітку 1925 року
і що незабаром я
видам теж і фран-
цузькою.

На землі Га-
раламби рідші від
міліярдерів.

Ітак само рід-
кий, либонь, що
єдиний на землі,
і інший тип бі-
дацький — жакний,
який з'являється
на землі грецькій
що-сторіччя: це
тип бідака—архі-
мільонера. Остан-
нього сторіччя з
них відомо було
троє, — почварної
психології та зав-
зятости бальзаків-
ської.

Я знав про
них мало—тільки
на ім'я та з де-
яких анекдотич-
них учинків їхніх.

Казанцкі дав мені
про них докладні відомості, коли, вперше гуляючи по Агенах,
я спинився був оком на статуї Георга Аверова, що стоїть на
приході до величезного мармурового „Стадіону“—єдиного пре-
красного подарунка Аверового своїй батьківщині.

Аверов! Назвіть це ім'я фелахам єгипетським, і ви поба-
чите, як кинуться бідолахи втікати. „Шляхетний і великодушний“

VI КОНГРЕС КОМІНТЕРНУ

Фото Раман

Делегати під час засідання. Зал засідань радіофікована—голос промовця пере-
дається до слухачів телефоном

ПРЕДСТАВНИКИ ЗАКОРДОННИХ КОМПАРТІЙ НА VI КОНГРЕСІ КОМІНТЕРНУ

Рус-фото

тов. Тельман,
представник Німеччини

тов. Шмераль,
представник Чехо-Словаччини

тов. Мерфі,
представник Англії

ОСТАННІЙ ДЕНЬ ТИЖНЯ ОБОРОНИ В ХАРКОВІ

Фото

Похід фізкультурників на параді ТДО-Авіоходу

патріот грецький був їхнім лютим лихварем, їхнім кривавим визискувачем,—аж не можна в побіжній нотатці журнальній перелічити всіх страждань, що їх зазнав через нього нарід єгипетський.

Зв'язаний, нелюдяний бідак, яким він оце був спочатку, епірянин Аверов, за прикладом своїх невідомих товаришів, із торбиною на спині, бісоніж, подався до старої землі фараонові, почув там дух крові й заховався, мов та воша. Півсторіччя він був безжалісним, неблаганим до тих сліз, що котилися по лицях біляцьких. Спочатку він загарбав був клаптик землі, потім оселю; ще далі — молодчу корову. Він кадав на вулицю фелаків, удов, дітей, з тою смертельною байдужістю, що ви про ітаве в нього на бронзовому обличчі, обличчі, гстро позначеному печаттю висаги і втоми.

Бо сповававтім, що архіміліоне, Аверов усе життя своє ерпів голодом, наче стверджуючи народне повір'я глумивсь е, що „на галі в кожного багатя — лихваря сидить чорт, щоб заважати йому їсти“.

— Чого це ти не їси?—питалися в нього друзі.

— Мені не можна. Бо „все це“—для Греччини.

А одного дня, взявши його за жebraка, хтось сунув в руку дрібного мідяка. Він поклав його до кишені: це Греччини.

І справді, Греччина одержала: в'язниці для дорослих, кулер „Стадіон“.

А років із двадцять перед даром Аверовим другий біда

VI КОНГРЕС КОМІНТЕРУ

Фото Рамат

Члени французької делегації в стрілецькому тирі клубу ім. Прямикова

теж епірянин, Пгас, запропону Греччині весь лічезний статсв й, не висловши жодного пожелання, не задавши навіть, імія його було креслене десь в'язниці або кулері. Отже, в дши казкові скар свої, він пішов мірати на мисарді.

— З чого житимеш? — питали його.

— Ат... Хі не знайдеться мене якоїсь оввини?

Йому привчили, з його ж грошей, місяч пенсію в дві драхм. Він одма із них сто десяти і прийшов знову віддати своїй батьківщині

— Це забагато, — сказав він, — що маю я з ними

Йому залишили сорок драхм. Але він добрав спосіб прищаджувати з них драхм із п'ять міст!

Третій бідак такого типу — це втішний Різаріс. Він справді був кумедний.

Він орендував городи навколо Атен, прищаджував гроші, як і інші, і не хотів витратити жодного на належне угноєння землі. Історія своєрідного жев'я, яке він почав тоді діставати задушно, не жартівлива.

Цілий день він сидів у кав'ярні і коли хтось до нього приєднався підводився, щоб задовольнити свою натуральну потребу, казав йому:

— Іди на мій город!

А часом тяг туди ціле товариство:

— Ану-бо! Попрацюймо на користь Греччині! — казав він, бігаючи навколо.

На угноєнні цьому зійшла... теологічна школа (школа Різарісова"), якою кожен може милуватися в неах!

За наших часів Андреас Сінгорс пожертвував своїм відомих в'язниці (знову таки в'язниці!), що носив його ім'ям і де нудяться найкращі бойові в'язниці.

Відзначимо, щоб бути справедливими, що пан Сінгорс уважав за людяніше подарувати грецьким військам імперіалістичної війни школи, сільськогосподарчий інститут, колегіум та шпиталь.

Скуудіс — егоїстичніший од нього; він із тих людей, що не відказують нічого.

— Він підписав по собі, — сказав мені один в'язень, — пенсії для родин салдатських... нікому невідомих.

(Крим), квітень 1928 р.

З французької переклав Б. Козловський

ЧЕРВОНА АРМІЯ В ТАБОРАХ

Фото Ратау

Червоноармійці відпочивають

На літо вся Червона армія покидає душні кам'яні касарні і вирушає на природу, в табори. Тут червоноармійці продовжують своє навчання в умовах, наближених до умов військового часу і цим самим збільшують свою боєздатність. Ці декілька фотографій показують окремі моменти з життя і праці червоноармійців серед природи.

На нашій обкладинці — цікавий епізод з життя Червоної армії в таборах. Підчас скакових вправ кінноти одна коняка раптом стала диба, але спритний кавалерист-червоноармієць утримався в сідлі

Фото Ратау

Фізкультурні вправи червоноармійців

Вже повідь, а дощ не вливає

В Диканці

Нарис П. Лісового

Фото Ол. Діхтяра

НАВКОЛО зелені вруна. Ген-ген, куди око хватить... Рвучкий вітер хилить до землі хліба.

Там, де в долині лесь тече Ворско, все залито сонцем і видно, як повзуть тіні від хмар. А праворуч небо обложили сизі хмари. Пасма дощу закрили горизонт і далина вкрилася ніби сизим серпанком.

— Дош!—кажу до візаниці, що натягає на плечі свиту.

— Еге. Та то пусте. А от учора була буря. Нехай йому всячина. Ось будемо їхати через „Переруб“, так самі побачите, що там наробило.

— А чого звуть „Перерубом“?

— Кажуть, що колись навколо були страшні ліси. Тепер і звання од них немає. Людська рука давно їх викорчувала, а на тому місці, де колись бував ліс, колоситься пшениця.

Ось і „Переруб“, невеликий хутірець. Справді, буря покуйовдила його, ростріпавши стріхи так, що тільки крокви своїми ребрами світять під небом. Візаниця каже:

— Всього десять хвилин і була, а шкоди, бачите, скільки!.. Спускаємось у широку балку, що вся осяяна вечірнім сонцем.

Повільно сідає сонце. Повітря заткане золотом і тиша піль обгортає все навколо.

— Оце починається й Диканька...

Ми їдемо широкою алеєю-моріжком, з обох боків молодий ліс, а посередині ряд старезних сукуватих дубів,—кажуть, що їм більше як по тисячі років; один з них розбитий громом.

Диканька була „майоратом“ князів Кочубеїв. Один з Кочубеїв у боротьбі московського торговельного капіталу, що пробивав собі шляхи до Чорного та Озівського морей з українською старшиною, став на бік Москви і наложив за те голову.

Боротьба ця не лишила в народі великого сліду і народня пам'ять забула і Мазепу і Кочубея і царя Петра. Лишився тільки „Маріїн дуб“, де за переказами Мазепа й Марія Кочубеївна сходилися на побачення. Коли й тепер на темному небі повисне блідий серп місяця, то ніби оживає це давно минуле кохання, а в густих хащах у нестямі перегукуються солов'ї.

Зате диканчане чудесно пам'ятають пізніші часи, особливо останнього Кочубея.

— Князь іще був нічого,—кажуть,—а що княгиня, то справжній чорт! Стайничих просто матом крила!..

Громадські роботи

Ви недовіриливо зводите очі.

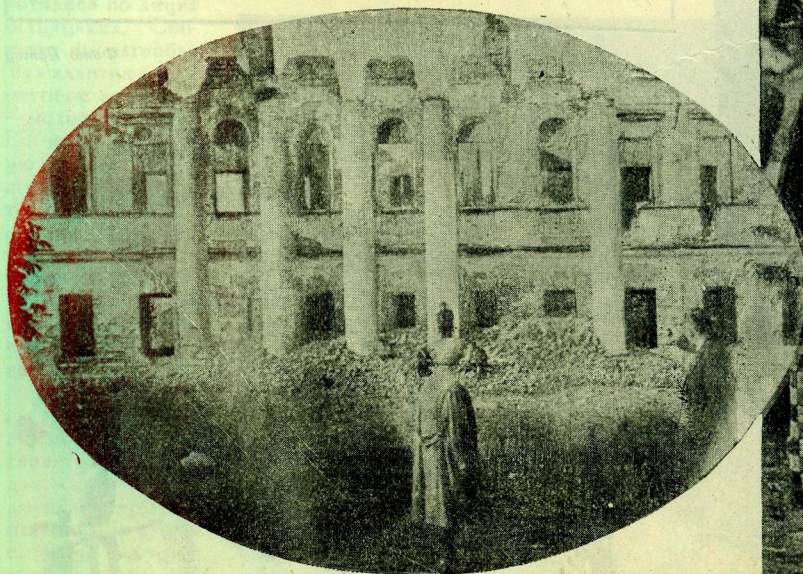
— Не вірите?—каже ваш співбесідник.—Та коли хочете, я вам скільки завгодно свідків дістану!..

Перші удари великого грому в Диканці почулися в 1905 р. Не дивлячись на те, що Кочубей був певний того, що диканчане його люблять, бо, мовляв, я ж їм стільки добра зробив в 1905 р. величезним сходом була винесена постанова:

— Забрати в князя всі угоддя, ліси, луги, а йому лиш тільки палац із садибою...

Постановили й відіслали ту резолюцію князеві до Петербурга. Невідомо, як він себе почував, коли її одержав. Тільки „весна свободи“ тоді не довго тревала.

Маєток лишився в руках Кочубея, а на охорону його

Руїни Кочубеївського палацу. Праворуч — американський журналіст Вільямс, що приїздив до Диканьки вивчати населення і побут, вітається з селянською дівчиною

Дитячий танок

...яв загін інгушів, що як чорти гасали вдень і вночі по панських ланах. Пиймають десь дядька вдень, ведуть до псарні і б'ють. Пиймають вночі дубка, ведуть до псарні і б'ють.

За що?

— Не мішай князеві спати!..

Диканька пройшла всі етапи революції, як її пройшло все наше село українське. Від романтизму й віри в добрість панів Диканька поволи підходила до усвідомлення думки про те, що панів треба скинути силою.

Сіда ця нагромаджувалася поволеньки. Тільки в сімнадцятому році, році великих соціальних завірюх, — диканчане могли здійснити свою

Скитська баба коло палацу Кочубея

повною ходою, як і за князя. Хто зна, що б воно було, як би не німці. Від тоді все пішло шкереберть. Селяне, дивлячись на маеток, думали — Наше...

Князь, що був за охороною німців і варті, думав: — Моє...

Боротьба тревала. Пішли німці, знову народ посів маеток.

Пішла радянська влада, прийшли білі, знову виросла небезпека, що князь повернеться.

Тоді:

— Коли так, то ні йому, ні нам!..

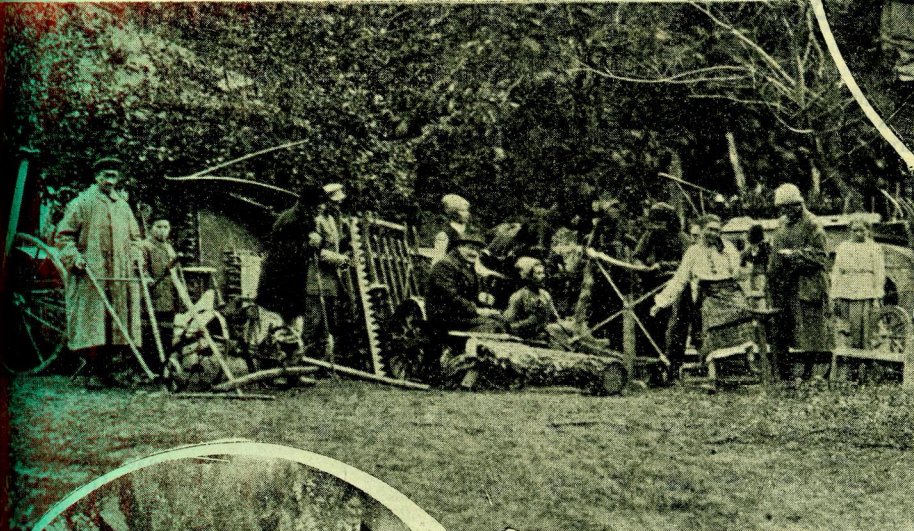
І одного дня небо заграло, червоною загравою: то палав Кочубеїв палац...

Тепер на місці його купа цегли, сміття, бур'ян і бадилля. Попілл вітром рознесло. Пусткою віє від цього місця. А нова Диканька недавно винесла постанову: — Волимо на тому місці де стояв палац князя, збудувати семирічну школу!..

І не тільки постановили, а вже й готуються до цього.

Славу Диканці створив Гоголь своїми невмирущими „Вечорами на хуторі коло Диканьки“. І багато людей ще й досі Диканьку уявляють саме за Гоголем, хоч цілих 100 років відділяє нас від тих часів, коли коваль Вакула на чортів їздив до Петербургу. Можливо, що саме твори Гоголя привабили й американського письменника Вільямса до Диканьки, де він гостював кілька тижнів, вивчаючи побут і населення.

Треба зауважити, що Диканька все-таки культурніша за інші околиці села. Тут є кілька шкіл, гарно працює кооперація, покладено початок електрифікації. Культурні традиції досить давні, бо в Диканці завжди чимало було інтелігенції, що крім культурної роботи, вела ще й політичну.

На прокатному пункті

Столітня бабуса

З біологічних ставків вода каскадами стікає до річки

МЕРТВА Й ЖИВА ВОДА

Нарис Федора Кандиби

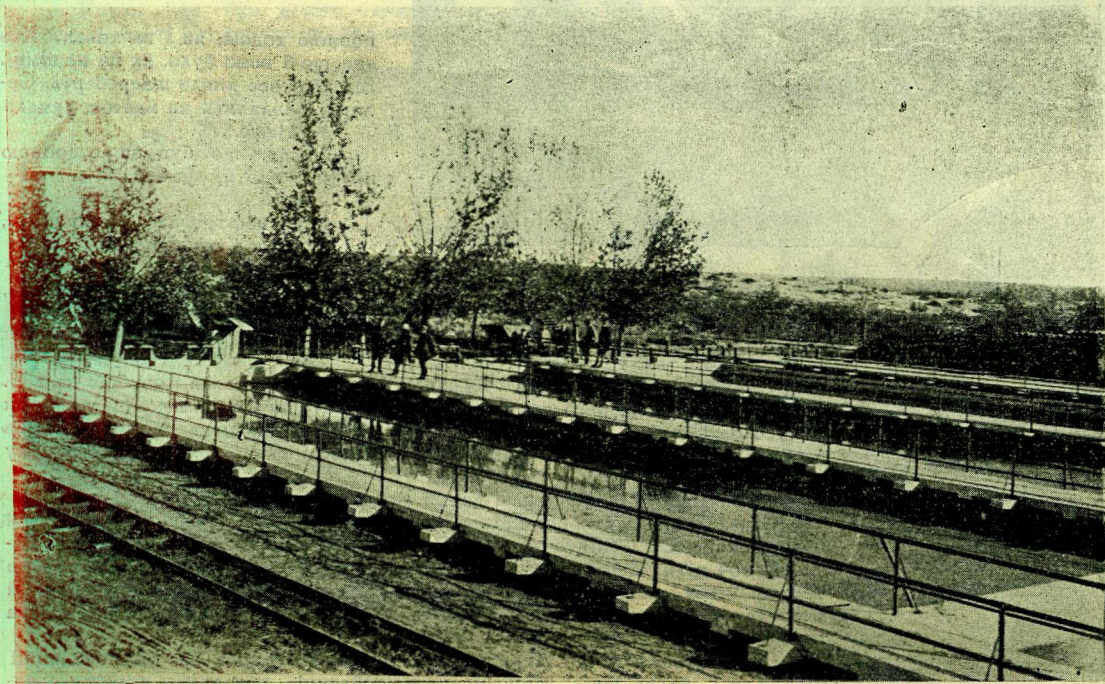
ЯК ВЕЛИЧЕЗНИЙ звір ковтає місто мільони відер води, що її так само, як серце жене червону кров в артерії, висмоктують ритмічні механічні серця—смоки. Багато їсть місто: тисячі пудів м'яса, хліба, зелені. І коли вода, як червона артеріальна кров, свіжим струмком проходить в усі пори міста, то наче венозна кров тече по чавунних і бетонних ринвах стокова вода. Каламутні жовто-бурі струмки стокових вод ллються по

складній системі ринв і збираються в великій ринві, що виводить їх за місто. Півтора мільона відер стокових вод дає Харків на добу. Що робити з ними? Адже, коли випустити волю покидьки на землю, або в річки, вони заражать, знищують і живуть навколо.

До помочи встають бактерії—ті самі мірияди невидимих найдрібніших істот, що перешкоджають жити людині. Але

їхню руйнацьку енергію скеровано на стокові ринви, на покидьки міста. А щоб організувати цю енергію, влаштовано станцію звану біологічну станцію—найбільшу в світі в нашому Союзі.

Біологічна станція—зелена оаза серед пісків. Після кількох верстов втомного пішого шляху, око відпочиває в холодку великих дерев. Серед них кімнатні будинки. Біологічна станція, власне, починається службовими будівлями. За невеликою гаткою стокові води усього міста безперервним потоком ллються в канал в бетонній басейні. В басейнах вода настоюється і частина її, що забруднює, осідає на дно. Осад і масний шар поверх води висмоктують спеціальними смоками, а вода трохи вже світліша, все ще каламутну і сморідну, відводять до біологічних фільтрів.

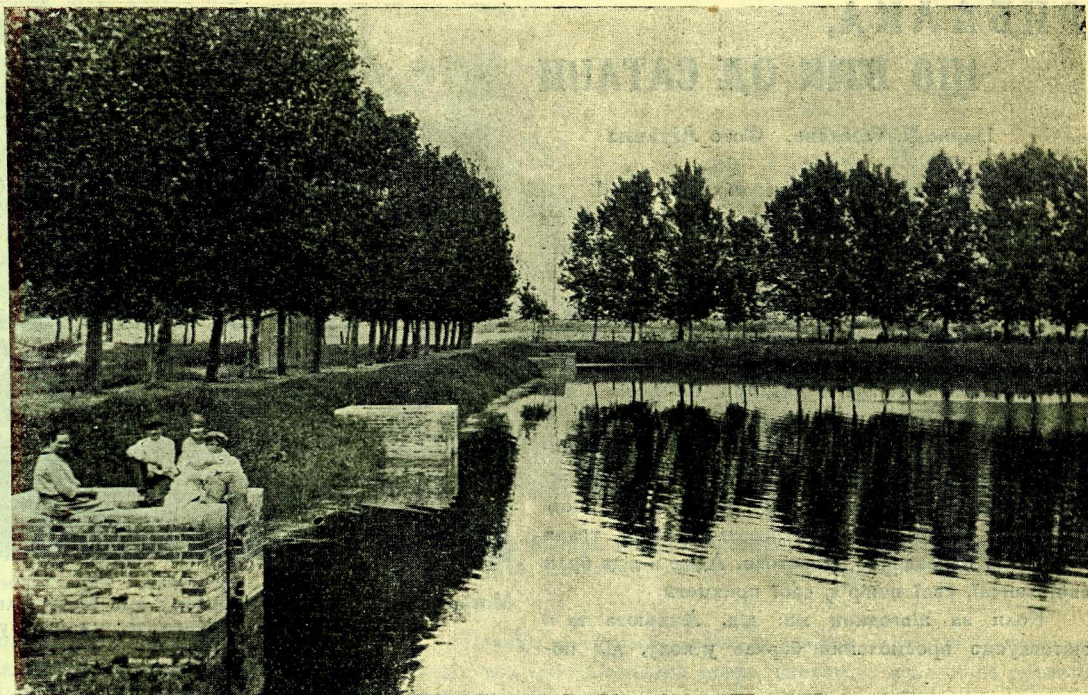
Басейни, де осідає намул

Біологічні фільтри— великі кам'яні басейни, заповнені жухелицею різних сортів. На цій жухелі живуть ті бактерії, що пожирають і розкладають більшу частину шкідливих речовин, що містяться в стокових водах. Стокові води, що потрапляють до цих фільтрів, зливаються звідси вже прозорі і без всякого запаху. Після того води потрапляють до другої групи фільтрів, так званих менших. Звідси вода виходить зовсім прозорою і чистою на вигляд, ані не відрізняючись від природної води.

На станції й інші знаходяться фільтри. Ось, наприклад, фільтри з розпушувачами. Такі самі басейни з жухелицею, але в них б'ють тисячі невеликих фонтанів, що розпушують найдрібнішими частинками стокові води.

Води води стікають до фільтрів, що містяться над басейном. Коли чан наповнюється, автоматично відчиняється затулка і вода, поринаючи в фільтр, розбризкується фонтаном. Краплі води стікають на жухелицю, де живуть бактерії, і вода через вплив повітря очищується швидше, ніж у простих фільтрах.

Через поля, затримуючися в кількох круглих «відстойниках», очищена вода йде далі для останнього очисного процесу— біологічні ставки. Хто б повірив, що ці колись брудні стокові води перетворилися в дзеркало ставків. Три ставки— один великий і два трохи менші. На великому—човен. Кругом густа трава, великі дерева, понад берегами очерет. В неглибокій воді ставків інколи золотий бік коропа або карася.

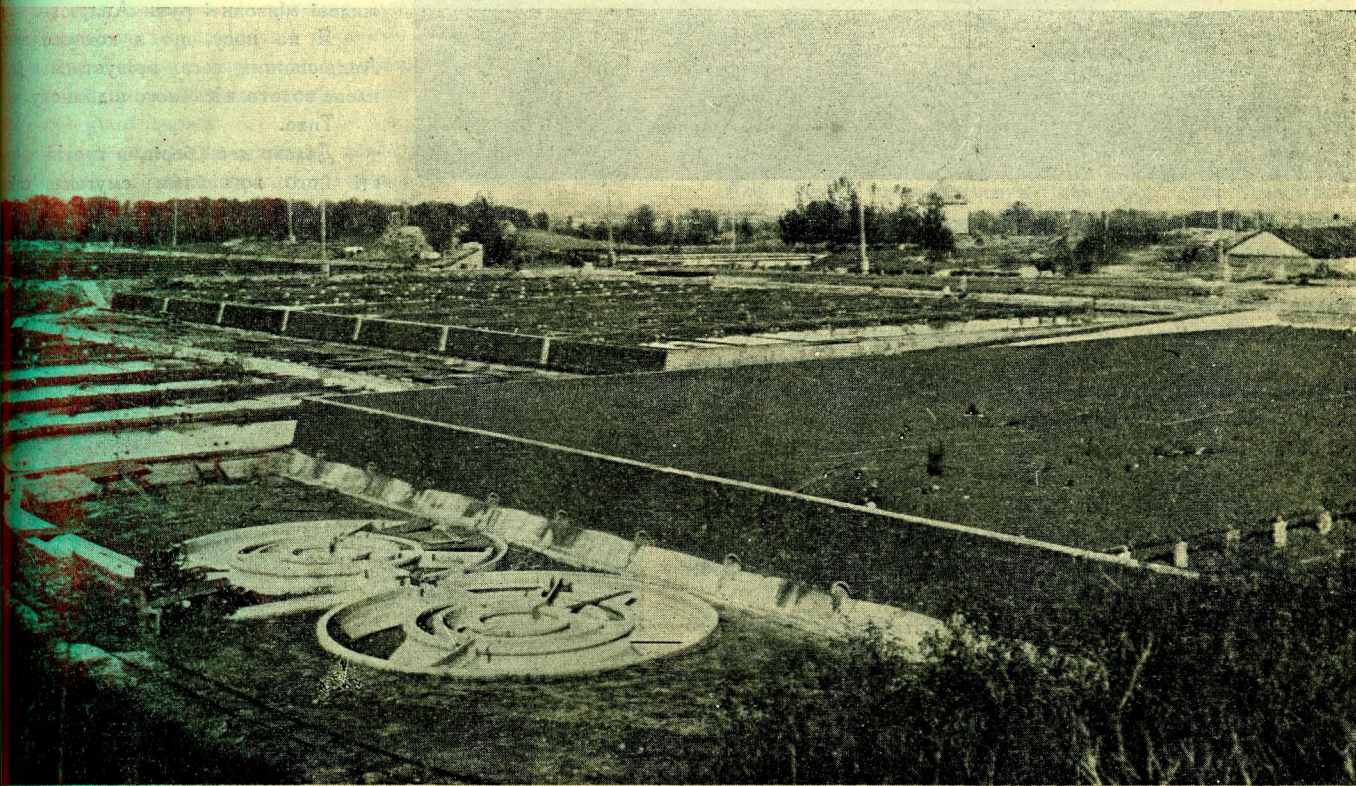

Біологічний ставок зі спусками

З біологічних ставків вода гарними каскадами тече до річки. Сірі води жалюгідної Харківської річки далеко брудніші за стокові води—покидьки міста.

Там же препарують і намул, цю каламуть стокових вод, що застоюлася й загинула; його висмокують смоками і виливають на піщані майданчики. Висихаючи, він тріскається і губить свої шкідливі властивості. З раннього ранку приходять з мішками околиць населення і збирає сухий намул. Це чудове паливо. Він горить не гірше від дров, хоч дає багато попелу.

Намул, крім того, ще й перегарне угновання. Навіть пісок, угноений цим намулом, стає родючим ґрунтом.

Загальний вигляд фільтрів

РИБАЛКА, ЩО ВТІК ОД САТАНИ

Нарис М. Бфетова. Фото Ліухина

— Не свисти, хлопче, сказано не свисти!

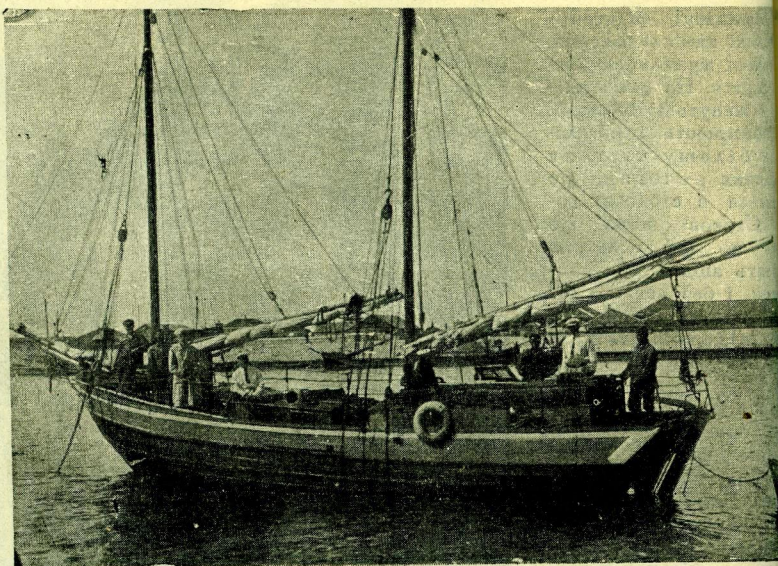
— Та, чому ж. діду, ми ж на березі ще, не в морі,— питаю я в старого діда, атамана рибальської команди.

Дід дивиться на мене з хвилину, неначе б уражений моєю нетямучістю. Тоді кидає роботу і докірливо похитує головою.

— Голова... Та ще й окуляри на носі. Рибу просвиштиш всеню, ось що!

Мене переконано і я винувато мовчу. Просвищати рибу, змусити діда своєю легковажністю витягти порожню, нерухому сітку, щоб у ній на споді дряпалися кілька крабів з пучками морської трави — це було б невдячно, жорстоко. Адже в діда були свої звичаї, свої повір'я, свої прикмети.

Коли за півгодини ми: дід, Андрюха та я зштовхуємо просмолений баркас у воду, дід по-

Моторний баркас Укрнаркомзему при Маріупільській Інспектурі рибальства випливає в Озівське море досліджувати рибальство

Білосарайська коса на Маріупільщині. Притон невода з рибкою до берега

вільно й тихо під рівномірний змах весел почав оповідати мені свою історію.

В минулому він святогорський чернець. З революцією, коли чернече начальство повтікало, захопивши з собою всі коштовності монастирські, коли самий монастир переробили на санаторій, дід залишився садівником. Працював, платили й навіть у союз діда записали. Але ось тут і трапилося з ним те, що зробило його нині рибалкою.

Сатана — страшний, з рогами і з вогненою пащею, прийшов до діда вночі вісні і попередив його, що члени союзу Всеробіт-землісу неодмінно попадуть в ад.

Зрозумівши свій тяжкий гріх, дід хутко-хутко, скільки дозволяли йому його старечі ноги, побіг до робочому, щоб віддати прокляту книжку.

І зараз, коли дід оповідав мені це серйозно й велично, на лиці його написано фанатичний дикий жах...

Сатана так налякав діда, що він пішки пішов по церквах, замолювати тяжкий гріх ченця-профсоюзника..

За двісті верст прийшов дід до Азов'я і почав рибалити...

На кормі широко усміхається Андрюха. Він тутешній бердянський іпець, молодий, веселий. Він член кооперативу „Вільний рибалка“ і мріє вступити на пароплав матросом, стати коммольцем.

Андрюха не вірить у дідові виставки. Але не свистить і, можливо, в який раз слухаючи цю дідову біографію, сповідь все ж таки стримує мимовільну посмішку.

Місяць великий та круглий яскравим освітлює відкрите загоріле обличчя жилаві м'язовиті руки Андрюхи.

Я на носу, що з кожним змагом Андрюшиних весел візується в рості племне золото місячного відблиску.

Тихо.

Далеко десь беріг, в густій темряві його вогневими смугами світить вогні бердянських санаторій. На обрії вогник і рівний стовпчик диму. Це — пароплав на Маріупіль. Він обходить Бердянськ.

Кривокосянське кооперативне т-во рибалок ім. Т. Шевченка на Маріупільщині. Переглядають сітки

ський маяк, білий та величний. Маяк лукаво підсміється нам своїми різнокольоровими очима.

— Ну, чого гав ловиш, давай махалку!

Дідовий окрик вивів мене з заціпеніння. Рибалки не годяться мріяти, треба робити.

Я кидаю махалку—невеличку палицю з поплавком унизу та вицвілим від сонця та моря прайдом угорі. Це, щоб знати, де закинута початок мережі.

Андрюха кидає якір і гребе далі. А дід одну за одною збирає фалди мережі, скидаючи її з човна за борт.

Яка вона тонка та ніжна, невеличким комочком лежить вона на споді човна, а в морі простягається майже, на півкілометра.

Покрученою змією зіскочила остання фалда. Скинув другу махалку, і знову важко плюхнувся в воду, і мене обито блискучими сріблястими лусками.

Тепер назад, на беріг, до куріння. В шаланді лежить вантаж скинуто в море і дід, замінивши Андрюху, гребе веселіше.

Хочеться, щоб цій дорозі не було краю. Щоб беріг тьмяний та суворий не насувався на нас своєю масою.

Андрюха співає будьоновський марш якось особливо гарно. Дідовий окрик діда змушує його швидко стрибнути в воду. Він врізався в пісок. Ми беремося за борти. Повними грудьми викидаємо відхання і один могутній видих.

— Рраз!

Ще три рази чутно гучну дідову команду і човен на берег.

Тепер спати міцно й спокійно, як лише можна спати коло вогню, в наскрізь прожиганому рибою курінні. Спати, поки не почуєш гучну команду діда:

— До роботи, хлопці, витягати пора!

* *

Сьогодні сітка повна рибою—гарно вловилася. Потріскують діти біля каганця і приємно лоскоче ніздрі риб'ячий запах. Ми сидимо на поціпках і великими дерев'яними ложками їмо запашну й смачну їжу. Беріг заповнюється дачниками та санаторними хорими. Опівдні треба тягти волочню. Це робота колектива—цілої артілі.

Величезна мотузязя мережа, довга й важка тягнеться до берега двома змійками вузької шворки. На шворках шлеї—пояси, що їх одягається через плече.

Білосарайська коса на Маріупільщині. Рибалки, члени рибальського кооперативу, перед відпливом у море несуть кінці до баркаса

Поволі, відступаючи крок за кроком, артільні хлопці тягнуть волочню. Особливо важко спочатку, коли ноги грузнуть у піщаному дні, а вода аж по пояс доходить. Але це лише хвилини десять. Скоро вже тягнуть берегом.

Шворка дозга, сажнів на 30, і задні тягальники дійшовши до того місця, де чистий, пісчанний берег, переходять у тирсу, відв'язують шлею, рухаючися вперед до моря і знову стаючи першими. Так увесь час, поки в прозорій воді не покажеться перше чисте сито—це мережа, волочня.

Глибше врізуються шкіряні паси в засмаглі спини. Великими рудими шарами надуваються м'язи.

Андрюха розлютувався. По тому, яка важка мережа, він відчуває, що риби багато.

Немає терпцю витягти—подивитися. Адже буває й так, що волочня попадає в течію і забивається морською травою і черепашками. Андрюха боїться, щоб цього й сьогодні не трапилося і під'юже хлопців:

— А ну, ледарі, наваліть. Р-а-а-азом!

А з другого кінця, де тягнуть ліву сторону волочні, басом командує дід:

— А ну мо, хлопці, ще раз!

Але хлопці і позатим тягнуть над силу. Уже останньому що відстибнув шлею біля, тирси нікуди прибитися. Мережа на березі. Тисячма б'ються блискучі на сонці, аж до болю в очах, риби.

Ось у передсмертній агонії, щоб висловити свій рішучий протест, високо підскочив бичок. Та дід перехопив і знова поклав до товаришів у кошик.

Дід працює спокійно, повільно, хмураючи брови, не подаючи й виду, що він радий з гарного улову. Риби така сила що й жінки допомагають.

Вони швидко-швидко перебирають її своїми звиклими руками, відокремлюючи дрібну від великої, рахуючи десятками.

А за півгодини, зігнувшись під вагою кошиків, вони несуть рибу до санаторій та до міста в кооперацію.

— На базар не продаємо їх,—говорить Андрій,—«Вільний рибалка» продає нам снасть, він і улов забирає. Та й не вигідно приватникові продавати. Кооперація більше дає.

І так що дня, аж до холодних осінніх вітрів, доки почнуться шторми. Спустошиться тоді беріг, збезлюдніє й красивий бердянський санаторій ім. Чубаря, що розкинувся трикутником.

Підуть рибалки за зимове запілля.

Ялтинська продукційно-кооперативна артіль «Комунар». Рибалки варять вечерю

СУЧАСНИЙ ГОРОДНИЧИЙ

Текст С. Чмельова

Малюнок П. Булаховського і А. Гороховцева

Обслідування РСІ виявило, що по деяких нових скриньках для скарг не відчинялися адміністрації по два роки.

3 га

„...що, негідники, прояви, брехуни, ланці? Скаржитися?!..“

Зеркало флори

Харківський ботанічний садок

У КІЛЬКА місяців тому головна алея Університетського саду впиралася в природний паркан, що за ним ховалися звані „темні елементи“. Тепер алея вводить вас до новітньої, свіжоофарбованої хвіртки. За нею росташувався застарілим сонцем майданчик і далі — терасами Харківський ботанічний садок, що лише тепер відчинив свої двері для публіки.

З горішніх сходів, на прогалині серед кущів і чагарнику, що густо вкрили схили Малої гори, розкривається панорама саду з його штучними ставками, квітниками й партерами. Ви йдете сходами вниз і потрапляєте до дивної долини, де поруч мирно живуть рослини найрізноманітніших середовищ земної кулі.

За стежками росташувалися квадратики квітів. За певною системою кожна клумба, кожна діляночка має свій фон: по одній квіти українські, за ними їх родичі чужоземного походження. По мініатюрних болотах шелестить очерет, витягнулися тонкі трави, що люблять болотяний ґрунт. Наші „Вікторії Регіни“ спокійно плавають по рівнині мініатюрного ставочку. Тут і там виріс горбик, спід каменю струнчать стеблини невибагливих гірських рослин. Увесь цей „альпійський“ пейзаж можна вмістити в невеликій хаті, але саме серед очерету й гірських рослин справляв враження, що значно переважав його розмір.

В саду і клаптик степу з оспіваною тирогою, і плавні, і величезна колекція бур'янів. Але ж Україна багата не тільки на тирю і квіти. Тому на місцях кольорових клумб стають скромні квіти горідини. Тепер вона має непривабливу зовнішність — жовтими овочі ще не поспіли — але незабаром червоні баклажани й золотисті гарбузи відживлять зелений килим.

Від садовини ви потрапляєте до піля (але „піля“ в лапках: садок не має і квадратного метру площі) з хлібами: тут сотні сортів пшениці, жита, вівса, ячменю. Не забуто й технічних культур, що рік у рік відіграють все більшу роль у нашому господарстві. Особливе місце посідають дикі рослини. На прохання директора Інституту Прикладної Ботаніки проф. Янаги

Нарис Вал. Бородкіна

Що-до оранжерій, то вони найбільше приваблюють публіку.

Під просторими шкляними дахами закопалися в землю теплиці, де в сот-

Пальми перебувають у великій тісноті. В колі — мініатюрний ставок з лататтям

нях вазончиків плекають хатні декоративні квіти. Такі ж приземкуваті шкляні доміжки заморських водяних мешканців — у вогк й, тропічній атмосфері якнайкраще почувають себе єгипетські лотоси, водорості теплих морей і сила всяких витких рослин.

Кому в саду, тісно, так це пальмам. Великі оранжерії ще не відновлено повнотою і тому в неймовірній тісноті скупчилися ці гості далекої Африки. Старіші з них вже підніслися до самого даху, а фікусові, що мешкає там же, довелося робити „операцію“ — з одного фкуса зробити два, лише половинного росту. В наслідок такої кризи житлоплощі одну з найкращих живих колекцій, на жаль, не можна розглянути як слід.

Перелічити навіть коротко півтори тисячі порідків, що знайшли собі місце в саду, неможливо в рамках журнального нарису.

Треба наприкінці згадати перспективи, що проглядають перед ботанічним садом.

Як усякий порядний науковий заклад і він має агресивні наміри: йому віддано територію Університетського саду на 15 десятин і, починаючи з наступного року, почнеться приєднання цієї території до площі ботанічного, що нині росташувався на 9 десятин.

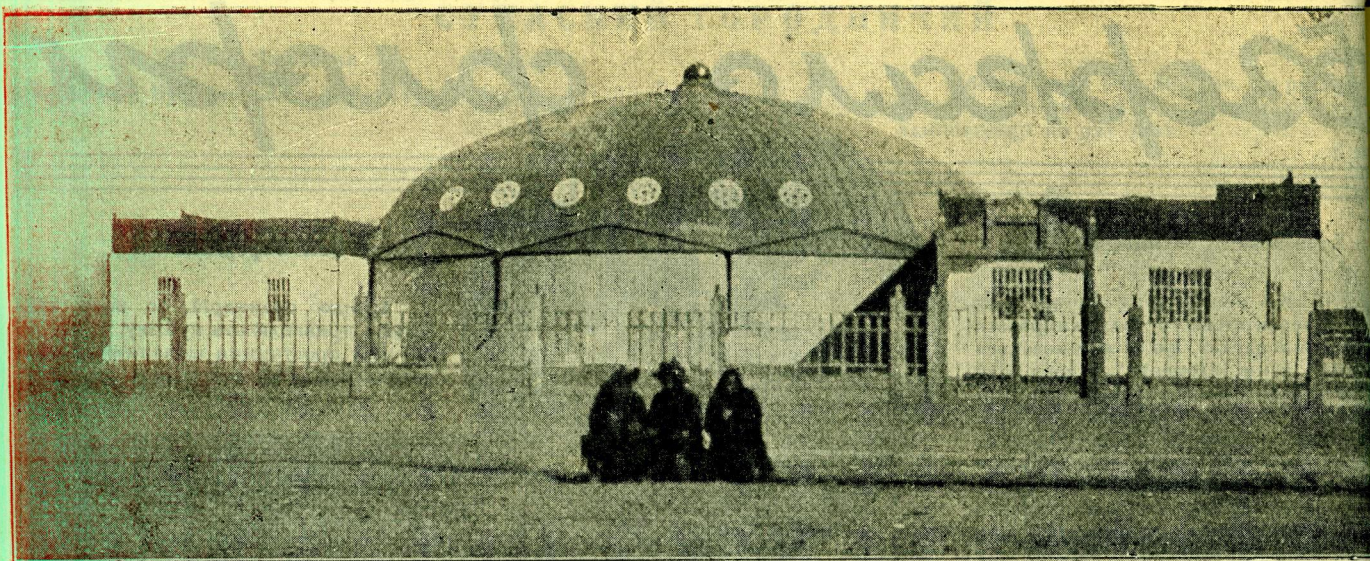
В такий спосіб можна буде розпланувати нові ділянки, збагатити дендрологічну колекцію і взагалі розгорнути роботу цієї зеленої оази серед брукви й куряви білого міста.

рська рослинність. На горбику сидить д-р Процакевич, завідувач відділу живих колекцій і овалі — клумби м'яких: какти, алаї, агави.

Кореспонденти Інституту надіслали зі всіх кінців України насіння і зразки диких рослин. Деякі з них і досі правлять за ліки для хворих, частково їх використовують і на інші потреби, але всіх корисних властивостей дикої флори ще далеко не вивчено.

Будинок Хурулдану в Улан-Баторі, що формою нагадує юрту

НАРОДНЯ РЕСПУБЛІКА МОНГОЛІЯ

Нарис Павла Кельвера

ЗЕМЛЯ стоїть на воді, вода на вогні, а вогонь на повітрі. У центрі всесвіту — земля, кругла площина, вкрита океаном, з високими горами на краях.

В центрі океану стоїть велетенська гора Сумер-ула, що від неї починаються чотири суходоли. Північний має форму квадрату, східний — півкола, західний — повного кола і південний — трикутника. Крім того, є ще деякі країни, за які певно нічого не відомо. Земля — непорушна, сонце, місяць і зірки кружать

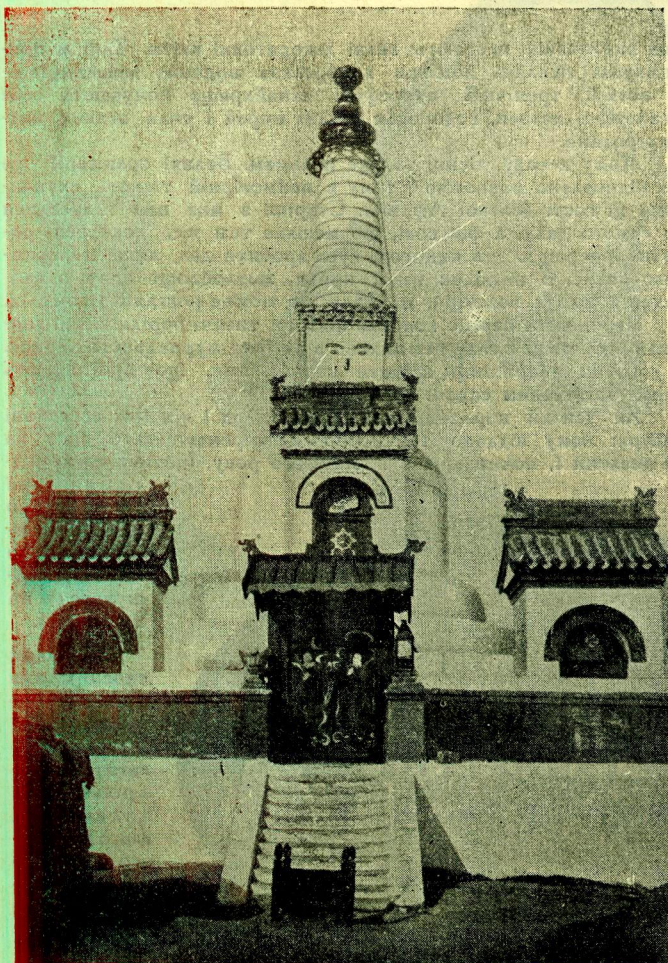
довкола Сумер-ула. І сонце, і місяць, і зірки — всі вони дують тенгри. Світло, що вони відпромінюють, це блиск їхніх очей.

Так навчають монгольські „башки“ майбутніх лам по відомих злічних манастирях далекої „республіки пастухів“ Народної Монголії.

Цікаво познайомитись з цією країною, відкіля 700 років тому прийшов грізний завойовник Чингіз-хан, що в її безкрайних степах відомий мандрівник Пржевальський викрав предка свого коня і славетний Козлов під віковими пісками — залишки стародавніх культур.

Монголія споконвічно була за колиську кочових племен Центральної Азії. Дві тисячі років, що відділяють нас від першої імперії гунів — це історія підвищення й занепаду монгольської держави, що кінець-кінцем увійшла наприкінці 17-го століття до складу Хінської імперії. А за чотириста років перш ніж монгольський хан Хубелай вступив у перемогу в Пекін.

За своє багатівкове існування монголи незначно змінили спосіб життя, і Монголію двадцятого сторіччя од сімнадцятого відрізняють, певно, вогнепальна зброя та представники російського й хінського капіталу.

Надмогильний пам'ятник Субурган поблизу Улан-Батора

Жінки Південної Монголії в своєрідних головних прикрасах

Як само, як і сторіччя тому, по країні, де можна умістити чину, Францію й Англію, кочують скотарі зі стадами й товару, верблюдів, овець. Шукаючи паші худоба 8—10 років переходить з місця на місце, а за стадом рушає ханський його з родиною. Скласти й розібрати житло—юрту монгола справа двох годин, то й нескінченні переїзди йому легко.

У великій мірі цікаве родинне життя монголів; тут жінка беззвільною істотою, іграшкою чоловіка, „втіхою його життя“, — навпаки жінка з дитячого віку стає помічником роду, а потім чоловіка. Дівчинку виховують, як і хлопця—вона худобу, їздить верхи, не закриває лиця.

Коли монголка одружиться—вона приносить список своїх речей, — в разі шлюбної розлуки забирає їх з собою. У всякій справі монголка завжди вірний радник свого чоловіка. Характерний відбиток на все життя монгольського народу мають ламы—буддійські ченці. Спершу вони з'явилися в Монголію на початку 16-го сторіччя і з того часу кількість та вплив їх значно поширювалися. Ламы побудували по всій країні монастирі, — у них, — немов за середньовічних часів у Європі, — було до останнього часу зосереджено культурне життя. Значний на початку нарис уривок ламаїтської географії на карті показує, якого гатунку ця „культура“, але все ж таки лише в монастирях можна було навчитися грамоти, бо шкіл не було. Лама зустрічає монгола у момент народження й супроводжує його на протязі всього життя, аж до смертної години. Ламы сильні не тільки своїм впливом, але й кількістю: біля половини всього чоловічого монгольського населення складають ламы. Монастирі—багаті скотарські господарства, що часто володіють десятками тисяч голів худоби.

Коли половина чоловіків країни зарікається безшлюбності, перший крок до розвитку проституції. І дійсно — це соціальне зло досягло в Монголії великого розміру. До того ж — крамарі, що тимчасово перебувають по монгольських містах, залишають свою родину вдома, в Монголії ж сприяють розв'язці жіночим тілом.

Як ламы обдирали монголів у культурному житті, — так в економічному. Вони душили скотарів податками, обміняли й обвішували їх при торговельних розрахунках, спокушували їх горілкою.

На початку 20-го віку Монголія була хінською провінцією, що межувала з Сибіром на південь від озера Байкал. Після хінської революції одинадцятого року вона відокремилася від нової республіки і під охоронництвом „білого царя“ залишилася ханство, де за голову короновано було найвищого

ламу (ченця). Протекторат царської Росії, що диктувався інтересами російського торговельного капіталу, нічого не дав монголам ні з економічного, ні з політичного боку. Не минуло й двох років зі скинення царату, як до столиці Монголії — Урги повернулися хінці; недовговікову самостійність країни було анульовано.

Близько того часу було покладено заснування народно-революційної партії, що поставила собі за мету звільнити батьківщину від чужоземних імперіялістів і побудувати демократичну республіку.

Коли в двадцятому році в Монголії з'явилися білі банди барона Унгерна, що грабували всю країну, проводили молоді партії звернулися до Радянської Росії з пропозицією спільної боротьби з військами Унгерна. За два роки так звану „Зовнішню Монголію“ було звільнено від білих банд, а ще через два роки — там було проголошено Народню Республіку.

З перших же років молоді революційна влада зустріла чимало труднощів. Треба було боротися зі зрадництвом залишків колишньої аристократії — князів і тайджі, впливом лам, грабницькою політикою хінських крамарів.

Великий Хурулдан (найвища влада, що відповідає нашому з'яздові Раа) скасував всі станові привілеї, встановив податок для всього без винятку населення й позбавив лам їх попередніх прав — жити за рахунок трудящого монгола-скотаря.

Народний уряд відкрив вже низку шкіл і збільшує кадри вчителів-монголів, організував всемонгольський кооператив, монополізував зовнішню торгівлю і деякі важливі галузі народного господарства, проголосив націоналізацію землі, розпочав дуже важливу для всього скотарського населення боротьбу з епідеміями й епізоотіями.

Далі будуються кустарні й машинні заводи переробляти сировину, що її дає Монголія — шкури, лів, вовну. Так крок за кроком країна, що сотні років була за джерело прибутків хінських капіталістів, виходить на шлях вільного життя.

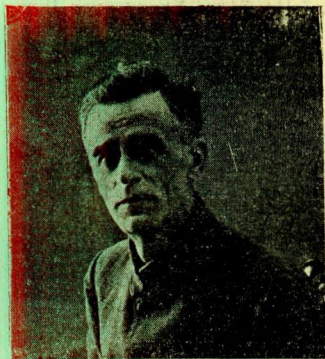

Старовинний монастир Шарсун в Улан-Баторі

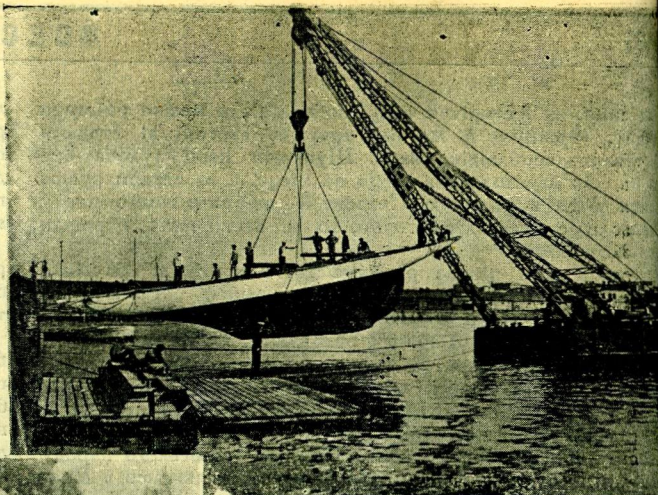

Монголка перед своєю юртою

ПО УКРАЇНІ

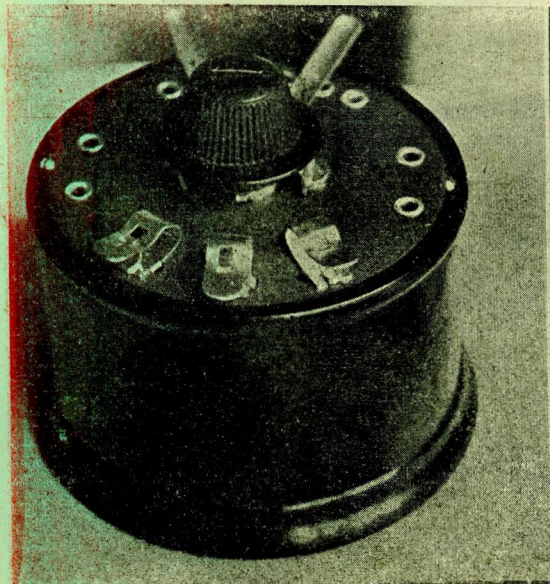
Цими днями в м. Старобільському відбулося урочисте святкування 35-річного ювілею артистичної та літературної діяльності артиста українського театру Петра Павловича Юркевича. П. П. Юркевич почав свою працю в трупі О. Саксаганського, пізніше працював у трупах Кропивницького, Старицького і інш. Спід його пера вийшло декілька оригінальних п'єс та багато перекладних.

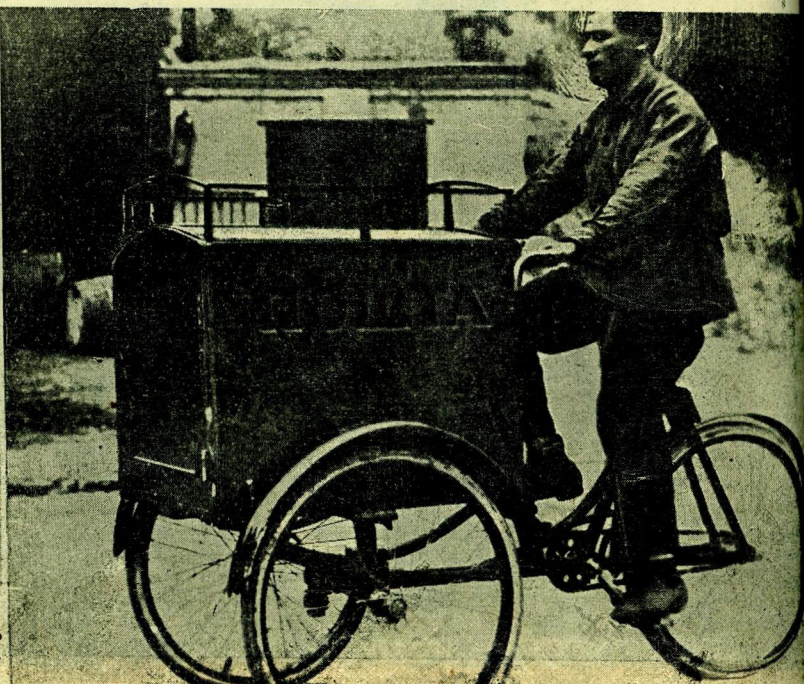
Спускають на воду учбову яхту „Комуніст” капітально відремонтовану членами одеського яхтклубу

Всеукраїнська спартакіада в Києві. Медичний огляд та антропологічні виміри учасників спартакіади. Праворуч—пам'ятник Потькіна, що колись красувався на одному з бульварів Херсона; тепер він доживає останні дні в подвір'ю археологічного музею

Новий тип дешевого детекторного радіоприймача, випущений харківським радіозаводом „Українрадіо”. Завод організує масове виробництво цього приймача, щоб повною задовольнити попит України на дешеву й доступну широким колам радіоапаратуру

В Одесі й Києві появились нові велосипеди, що розвозять пошту

СКАЛКИ ЖИТТЯ

НИЩЕ, ніж побачиш на очі, відчуєш носом, що біля базару. Легкий вітерець несе разом з услав- харківським порохом густу хвилю гострих

олоне пахно риби, найяскравіше з усіх, пере- в різноманітними бакалейними „букетами“ і все- стинає нагирливе пахно нагрітого сонцем кізяку. т своєрідний шлунок цілого міста. Тут лежать прості, але неодмінні, потрібні речі: картопля, масо, овочина. Але крім того, тут сила найрізно- ших річей і людей.

де переважно продають, а речі переважно про- ся.

жття буває упертими струмочками окремих інте- бажань і намірів, що розкидано тут подібно до розбитого дзеркала. Життя нагадує неймовірне, тве кубло, що безнастанно рухається силою дуалів.

на маленьким столиком, зробленим зі скриньки, ує сивий, патріархальний єврей. Він накладає ні датки на взуття базарних злидарів. Яке довге, жття прожив цей жербак, щоб опинитися зі сивинами в такому непевному стані!

ві він шле прокляття немилостивій долі своїй!

де—це були б даремні вигадки. Він глинув на го, без потреби, чо- тими очима ста- відпові:

Старий єврей ні не скажиться, він працює. Ось вам набойки час на-

рому треба заро- сьогодні, тільки тедні. Про дальше дає, він працює. універсальної ці, що ввесь

і коштує не отні, потрапив і наївний. Йому вподо- дві речі; й вуздечка.

дана, як орної обкручує нною ба- білвий, прода- Трохи і перед муха й

ред ки існі від двое и під я. Розу дав жо

но). Поруч ще одне півколо. Воно, рухаючись, розтягається, бо фокусник кружляє мотушкою з тяжилом на кінці. Глядачів приваб- звичайна, ламана говірка хінця, його косооке загадкове обличчя. жжен заробляє по-своєму. Той жербак, що грає на скрипку, се себе за повноправного члена цього працьовитого кубла. Але душа, ба базару—однакова за нашого часу і за незапам'ятних часів перших іських торговців.

Невідомий раціоналізатор розбив увесь базар на правильні відділих тому місці продавці носять тільки одяг. В іншому стоять речі рос- грамофони. Вже здалека чути багатоголосе згучання й хрипіння живих владителів міщанського добробуту. Тепер на зміну їм прийшли приймачі.

зучний відділ посідає на базарі значне місце. Є спеціальний відділ шок, гітар, мандолін.

обовно схиляється продавець над платівками гармошки, перебирає ї- ия, в останнє награв улюблені голоси. Несвідомо він нагадує птицю, що закликає собі подругу. Але він закликає лише покупця, що роз- його з гармошкою.

зоплення молоді поділяється між музичним відділом та велосипед- біля велосипедів точаться нескіченні суперечки про втулки, гальма тонкоти вело-виробництва. Ціни на велосипеди підскочили, як ні- Чимало з покупців похмуро й безнадійно блукають зі своєю сотнею жні, бо справна машина коштує за двіста.

Провавець чаю підчас зимового сезону

Кера мічна крамничка
Ліворуч—базарний віртуоз

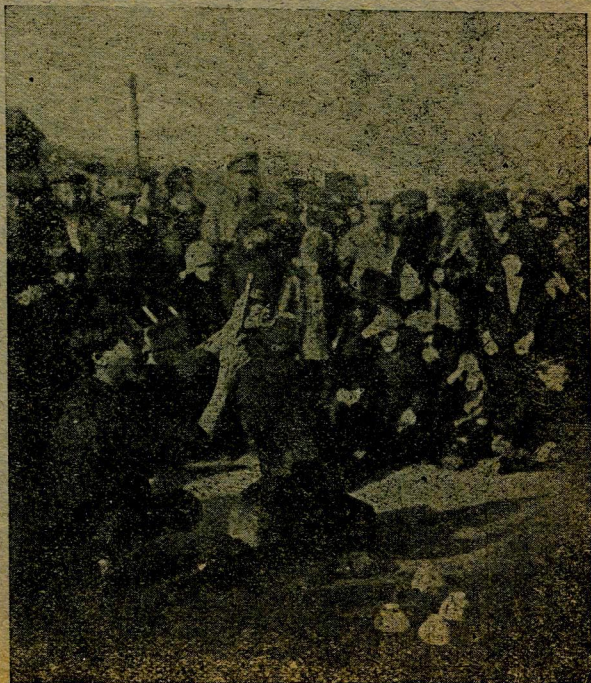
пучої праці безнастанно бре- починку й розваги. Серед кола співаків виступають з час- акомпанімент гармошки й са- міється їхній репертуар не ден головліт. (Зауваження

Харків не може по- хвалитися навіть своїми базарами. Вони такі зви- чайні й ... брудні. Та ще тепер влітку, спека збіль- шує вдесьтеро антигігіє- нічність. Курява й смо- рід не дають дихати.

З базару підеш з на- стирливою думкою: як люде люблять життя!

Просте, однотонне, безфарбне життя, а таке дороге і цінне. Кожен жеб- рак держиться за нього зо всієї сили. А з цього жебракського по- невір'я можна зробити розумне існування. Тільки дати жебракам розумну, корисну працю...

С. Та сін

Базарний фокусник розважає публіку

В = С = Е = М

**ГОСУДАРСТВЕННЫМ
КООПЕРАТИВНЫМ И
ЧАСТН. ОРГАНИЗАЦ.**

**Запомните, что самые ЛУЧШИЕ
и ДЕШЕВЫЕ ЗЕРКАЛА**

**имеются на вновь открытой государ-
ственной зеркальной фабрике**

„Красный зеркальщик“

при Харьковском Комбормезе

Адрес: Дмитриевская 19, телефон 46-51

**САД-РЕСТОРАН
„АРКАДИЯ“**
ул. К. Либкнехта № 11.

**ЕЖЕДНЕВНО
ЗАВТРАКИ,
ОБЕДЫ
и УЖИНЫ**

Во время обеда и ужина
играет струнный оркестр

**Ресторан открыт до
2-х ч. ночи.**

Отделение при вокзальном буфете (6-я платф. и
специальном павильоне) отпускает в любое время
горячие блюда по карте.

**кондитерское коопера-
тивное товарищество**

„МИНЬОН“

Гор. Харьков,
Киевская ул. 15
телеф. 10—49.

ИЗГОТОВЛЯЕТ

**РАЗНОГО РОДА КОНДИТЕРСКИЕ
ИЗДЕЛИЯ, КАК ТО:**

**МОНПАСЬЕ,
КАРАМЕЛЬ,
КОНФЕКТЫ,
ШОКОЛАД,**

**ХАЛВУ,
ПЕЧЕНЬЕ,
ПИРОЖНЫЕ,
ПРЯНИКИ
и проч.**

ПРЕЙСКУРАНТ по первому требованию высылается БЕСПЛАТНО

ДОМАШНИЙ ЭЛЕКТРОТЕХНИК

САМОУЧИТЕЛЬ

Устройство домашнего освещения, звонков, сигнализации, телефонов. Изготовление гальванических элементов, аккумуляторов, трансформаторов, выпрямителей. Радиоприемные установки, детекторные, ламповые, с антенной и без антенны. Электрооборудование клубов и изб-читален, установка проекционных фонарей и кино-аппаратов, электрооборудование КЛУБНЫХ СЦЕН и проч. с 138 рис. и пояснит. чертеж. Цена 2 р. 75 к. с пересылкой.

***** Книжный склад „КНИГОВЕД“, Москва 19, ул. Герцена, № 22, БИС. *****